

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Contactpersoon
Lisette de Wind

Telefoonnummer
+5999 4619081

Datum
28 augustus 2015
Ons kenmerk
Cft 201500163

E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Pagina
1/4

Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op de 2^e Uitvoeringsrapportage 2015

Geachte heer Jardim,

Op 13 augustus 2015 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de 2^e Uitvoeringsrapportage (UR) 2015 ontvangen. Deze UR geeft inzicht in de realisatiecijfers over de eerste zes maanden van 2015.

Artikel 18.1 Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) schrijft voor dat de UR ook aan de Staten wordt verzonden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat deze rapportage een uitgebreid cijfermatig beeld geeft van de uitvoering van het eerste halfjaar van de begroting 2015. Het saldo voor 2015 op de gewone dienst wordt momenteel geraamd op ANG 60,4 miljoen positief. Tevens constateert het Cft dat het geraamde overschot achterblijft bij de prognose. Het Cft zet daarom vraagtekens bij de mogelijkheid om het geraamde overschot ultimo 2015 van ANG 60,4 (geheel) te realiseren. Het Cft zal de ontwikkeling in de komende periode blijven monitoren.

Een precair punt betreft nog steeds de financiële situatie rond de sociale fondsen. Daarom adviseert het Cft het proces rond de goedkeuring en invoering van reeds aangekondigde maatregelen ter versterking van de financiële positie van de sociale fondsen te versnellen en aanvullende maatregelen uit te werken, mochten de maatregelen waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden, niet voldoende blijken.

Gewone dienst

Uit de 2^e UR blijkt dat Curaçao nog steeds raamt het jaar 2015 af te sluiten met een positief saldo van ANG 60,4 miljoen (lasten ANG 1691,3 miljoen en baten ANG 1751,7 miljoen). De cijfers van het 2^e kwartaal lopen wel achter op de prognose van de verslagperiode, mede vanwege de hogere lasten van de Sociale Zekerheid en lagere belastinginkomsten. De gerealiseerde lasten zijn ANG 21,9 miljoen hoger dan de geraamde lasten (mede vanwege de sociale zekerheid) en de baten zijn ANG 29,4 miljoen minder dan begroot. De lagere winstbelastingen en omzetbelasting zijn mede de oorzaak hiervan. Het gerealiseerde saldo over de verslagperiode bedraagt ANG 52,9 miljoen, in tegenstelling tot een hogere prognose voor deze verslagperiode. Op basis van deze gegevens zet het Cft dus vraagtekens bij de haalbaarheid van het verwachte positieve saldo voor 2015. Het Cft wenst daarom aanvullende informatie te ontvangen waarom Curaçao van mening is dat de prognose van ANG 60,4 miljoen realistisch is.

Sociale fondsen

De meeste sociale fondsen laten ook in 2015 een tekort zien. De SVB heeft het totale tekort ultimo 2015 op ANG 115 miljoen geraamd. Het ministerie van Financiën heeft reeds aangegeven dat een aantal zaken niet zijn meegenomen door de SVB waardoor het tekort lager uitvalt, maar dat onder aan de streep nog steeds een tekort resteert. Indien deze effecten (hogere inkomsten en een hogere landsbijdrage waarmee reeds rekening is gehouden in de begroting) worden meegenomen dan resteert nog een tekort van ongeveer ANG 66,4 miljoen.

In het verleden zijn dergelijke tekorten uit het brede schommelfonds gedekt. Begin 2015 resteerde nog ongeveer ANG 11 miljoen "vrije ruimte" boven de wettelijke reserve van ANG 153 miljoen. Dit is onvoldoende om het nog resterende tekort voor 2015 te dekken. Curaçao en de SVB hebben aangegeven dat in het kader van de vereffening nog ongeveer ANG 80 miljoen gedoteerd zal worden aan het brede schommelfonds. Curaçao heeft zich reeds uitgesproken deze dotatie te doen en in de praktijk zal dit erop neerkomen dat het Land Curaçao deze middelen aan de SVB moet afstorten.

Het Cft is zodoende van mening dat voor het oplossen van het tekort in eerste instantie de nog beschikbare ANG 11 miljoen uit het schommelfonds kan worden aangewend. Het dan nog resterende tekort dient te worden opgelost middels de storting van ANG 80 mln.

Liquiditeiten

De liquiditeitspositie van Curaçao is nog steeds voldoende. De current ratio (de verhouding tussen de vlottende activa en het kort vreemd vermogen) is 2,8. Dit is vooral het gevolg van reeds aangegane leningen ter financiering van lopende investeringen en de bouw van het nieuwe ziekenhuis. Dit geeft een enigszins vertekend en te rooskleurig beeld. Een helder inzicht in de liquiditeitspositie is op basis van de in de 2^e UR ter beschikking gestelde informatie niet te verkrijgen. Het Cft heeft recentelijk op ambtelijk niveau wel een nadere toelichting gekregen over de liquiditeitspositie maar is van mening dat deze informatie structureel beschikbaar zou moeten zijn.

Het Cft adviseert daarom in volgende uitvoeringsrapportages een nadere uitsplitsing te geven naar geormerkte gelden (bijvoorbeeld het ziekenhuis en andere projecten). Dit geeft een beter inzicht van de vrij te besteden liquiditeiten en daarmee de capaciteit om fluctuaties of onvoorziene omstandigheden op te vangen.

Kapitaaldienst

Volgend uit de 2^e UR zou de kapitaaldienst in 2015 afsluiten met een negatief saldo van ANG 47,1 miljoen (uitgaven ANG 348,8 miljoen en inkomsten ANG 301,7 miljoen) en zou dit tekort in principe geheel worden gefinancierd met het voorlopig te verwachten overschot op de gewone dienst van ANG 60,4 miljoen. Uit een recent gesprek met het ministerie van Financiën hierover blijkt echter dat het tekort op de kapitaaldienst niet gefinancierd wordt met het overschot op de gewone dienst en dat Curaçao voornemens is hiervoor te lenen in 2015. Het Cft zal het leningsverzoek beoordelen zodra deze is ingediend.

De realisatie van de uitgaven op de kapitaaldienst over de rapportageperiode bedraagt ANG 33,7 miljoen. Dit is ANG 61,5 miljoen lager dan de prognose van ANG 95,2 miljoen. Daarnaast is in deze periode voor ANG 61,5 miljoen aan verplichtingen aangegaan. De uitputting ligt een stuk lager dan wat is opgenomen in de begroting. Dit bevestigt wederom de eerdere constatering dat de kapitaaldienst niet realistisch is. De tweede UR bevat een (historisch) overzicht van gedane kapitaaluitgaven, het restant aan het einde van 2014 en wat hiervan naar 2015 is doorgeschoven. De UR bevat echter nog geen historisch overzicht van de uitputting van de leningen. Het Cft ontvangt deze graag alsnog en dringt er op aan dat in toekomstige UR's alsnog een dergelijk overzicht wordt opgenomen.

Financieel beheer

In de UR is zoals afgesproken gerapporteerd over de vijf overeengekomen prioriteiten, namelijk:

1. Inzicht in financiële risico's ZBO's, stichtingen en overheids NV's;
2. Effectiviteit inning belastingaanslagen;
3. Het beheer van de salarisadministratie;
4. Interne procedures financiële administratie;
5. Besteding van (financiële) middelen door onderwijs en medische instellingen.

Uit de tweede UR blijkt dat de integratie van de afdeling Financiële Administratie bij het ministerie van Financiën, in de tweede helft van 2015 uitgevoerd dient te worden. Naar verwachting zal dit moeten leiden tot een beter beheer van de financiële administratie. Uit de recente onderzoeken van de SOAB en ARC naar de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie en de daarin verankerde maatregelen van interne beheersing (AO/IB) bij alle ministeries, zijn veel tekortkomingen aan het licht gebracht. Deze tekortkomingen houden risico's in voor de rechtmatigheid, de volledigheid, de juistheid en de doelmatigheid van baten en lasten.

De tekortkomingen bij de verschillende ministeries hebben betrekking op de capaciteit en deskundigheid van personeel, de interne controle, het inkoopproces, de personeelslasten, de subsidieverstrekking, de opbrengsten en de (tussentijdse) verslaggeving. Als gevolg hiervan ontbreekt betrouwbare informatie in de uitvoeringsrapportages, jaarrekening en het jaarverslag over onder andere de uitvoering van de begroting en de financiële positie. Zonder deze betrouwbare informatie kunnen de Staten hun controlerende taak niet goed uitoefenen en zijn zij niet in staat om op verantwoorde wijze de ministers decharge te verlenen voor het gevoerde beleid. Dit heeft ook gevolgen voor de juistheid en volledigheid van nieuwe begrotingen aangezien de realisatie uit voorgaande jaren veelal als startpunt voor nieuwe begrotingen wordt gebruikt.

Graag verneemt het Cft wat uw plannen zijn ten aanzien van bovengenoemde onderzoek van de ARC en de SOAB. Het Cft adviseert u om de nodige inspanningen te blijven verrichten ter optimalisering van het financieel beheer op alle ministeries.

Personeel

In tegenstelling tot de vorige UR zijn in deze UR wel de personeelsaantallen bijgewerkt voor de eerste helft van 2015. Hieruit blijkt dat de personeelsaantallen van afgelopen jaren en maanden een dalende trend vertonen. De uitgaven zijn wel hoger dan begroot. Dit kan mogelijk duiden op onvoldoende beheersing van overige arbeidskosten bij de ambtenaren, inclusief betaling voor overwerk. Hier komt nog bij dat er enige vertraging zit in de voorgenomen maatregelen met besparingsverliezen als gevolg. Daarnaast zijn de onderhandelingen met de vakbonden nog steeds niet afgerond. Het Cft wil uw speciale aandacht vragen om de lasten scherp te blijven monitoren en waar nodig bij te sturen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao
De voorzitter van de Staten van Curaçao